

Fondacija tuzlanske zajednice

Vitalni znaci 2015/2016

Konsultacije sa građanima

Razgovor sa članovima mjesnih zajednica na području Grada Tuzla

Pozadina

Početakom 2016. godine Fondacija tuzlanske zajednice je okviru istraživanja o kvaliteti življenja "Vitalni znaci 2015/2016" održala niz konsultacija sa građanima fokusiranih na izgradnju bolje zajednice kroz identifikaciju stanja u lokalnoj zajednici i jačanje individualnog osjećaja odgovornosti (pripadnosti) pojedinaca za stanje u lokalnoj zajednici.

Sve fokus grupe u okviru konsultacija počele su kratkim prezentacijama istraživanja i tema za diskusiju, nakon čega su građani ocjenili svaku oblast istraživanja o kvaliteti življenja, te kroz rad u malim grupama, prezentaciju i diskusiju iznosili svoje mišljenje. Dobiveni rezultati razgovora sa građanima pomogli su Fondaciji da ispita subjektivni osjećaj kvaliteta življenja i zajedno sa građanima identifikuje prilike za djelovanje unutar lokalne zajednice.

Konsultacije sa građanima su u periodu mart - april, održane u saradnji sa članicama Mreže aktivnih zajednica, pri čemu su dvije fokus grupe održane ciljano sa ranjivim kategorijama u društvu, sa ženama i mladima.

Forma diskusije

Diskusije sa građanima fascilitirane su od strane FTZ tima koji je vodio učesnike kroz tri pitanja, osiguravajući prostor za učešće za diskusiju i doprinos svih učesnika. Tri pitanja na kojima se fokusirala diskusija su :

1. Kada razmišljate o vašoj zajednici, kako izgleda zdrava, vitalna zajednica?
2. Šta je dobro u vašoj zajednici? Šta funkcioniše?
3. Šta se može popraviti u vašoj zajednici?

Kao dodatak diskusiji građani su pozvani da na postovima napišu kako oni lično mogu i žele doprinijeti izgradnji bolje zajednice.

Ocijeni vitalnost svoje zajednice!

Diskusije sa građanima fascilitirane su od strane FTZ tima koji je vodio učesnike kroz 12 oblasti istraživanja. Građanima su ukratko objašnjene oblasti istraživanja o kvaliteti življenja, te za svaku oblast su im predstavljeni dijelovi preliminarnih rezultata koje smo dobili statističkom analizom i koji se odnose na područje Tuzlanskog kantona. Kratkim opisom konteksta za svaku pojedinačnu oblast će pomoći u razmišljanju i davanju ocjene stanja za svaku navedenu oblast.

Naime, u okviru istraživanja tokom aprila 2016. godine, građani TK su imali priliku dati svoju subjektivnu ocjenu stanja u zajednici putem upitnika, koji je bio istaknut na internet portalima Tuzlanskog kantona.

Upitnik je tražio od građana da uzmu u razmatranje i dobre i loše pokazatelje unutar svake oblasti i da daju generalnu ocjenu stanja u svojoj zajednici. Za svaku oblast u upitniku je ponuđeno nekoliko osnovnih, preliminarnih podataka koji govore ponešto o stanju u navedenim oblastima istraživanja.

Učesnicima diskusije podijeljene su kartice sa označenim vrijednostima iz upitnika, a nakon što je prezentovana svaka pojedinačna oblast, dizanjem iste učesnici su ocjenjivali vitalnost svoje zajednice.

Tokom diskusije o oblastima istraživanja učesnici su imali priliku dati generalnu ocjenu stanja u svojoj zajednici.

Datum: 29. mart 2016.

Oblasti za diskusiju: Ekonomija i poduzetništvo/Rad i zapošljavanje, te Obrazovanje i cjeloživotno učenje
U saradnji sa: Mreža aktivnih zajednica i Grad Tuzla - Služba za komunalne poslove, izgradnju i poslove mjesnih zajednica

Lokacija: Agora centar – Simin Han

Broj učesnika: 16

Sažetak diskusije:

Zbog značaja ovih tema i interesa koji za njih vlada u zajednici, diskusija je urađena sa zajednicama koje su članice Mreže aktivnih zajednica, kao i sa zajednicama koje nisu u Mreži aktivnih zajednica, što je omogućilo raznolikost prisustva predstavnika iz 9 različitih mjesnih zajednica (G. Tuzla, Tušanj, Srednja Lipnica, Dobrnja, Grabovica, D. Obodnica, Dragunja, S. Han i Centar).

S obzirom da su učesnici predstavljali različite tipove lokalnih zajednica koje se suočavaju sa različitim potrebama i izazovima u izgradnji bolje zajednice, tokom diskusije istaknute su određene razlike u trenutnom stanju i težištima za napredak. Nakon što je predstavnicima mjesnih zajednica predstavljena svaka od oblasti istraživanja, ocijenili su svaku oblast po subjektivnom nahođenju, te se na njihovu inicijativu detaljnije raspravljalo o tri oblasti istraživanja. Učesnici su na crvenim postitima označili oblast za koju misle da je najkritičnija, odnosno oblast za koju oni smatraju da je najviše potrebno pratiti stanje, potrebe i prilike za djelovanje koje utiču na kvalitet življenja u njihovoj zajednici. A na žutim postitima su označili drugu oblast za koju smatraju da je potrebno reagovati, ali nije toliko kritična za vitalnost zajednice.

Veći broj učesnika na konsultacijama je istaknulo da oblast "Rad i zapošljavanje" zahtijeva najviše potreba za djelovanje. Zatim je "Ekonomija i poduzetništvo" odabrana kao druga oblast za diskusiju, a treću oblast "Obrazovanje i cjeloživotno učenje", predstavnici mjesnih zajednica su odabrali kao srodnu oblast prethodno pomenutim. Ostale oblasti istraživanja ćemo analizirati na predstojećim forumima sa građanima u drugim zajednicama.

Iako su evidentne razlike u stanju lokalnih zajednica, većina ih smatra da je stanje u oblasti "Obrazovanje i perspektive za cjeloživotno učenje" zadovoljavajuće, te da je potrebno uložiti napor da se situacija održi ili poboljša. Predstavnici mjesnih zajednica su naglasili da se obrazovanje treba uskladiti sa tržištem rada i da postoje uslovi u većini obrazovnih institucija za sticanje zvanja i specijalnosti. Također su naglasili da je cjeloživotno učenje neprekidni proces i da je potrebno da se svi građani kontinuirano edukuju i van nastavnog plana, kao i nakon završetka školovanja.

S druge strane, tokom diskusije građani su se usaglasili da je stanje u oblasti "Rad i zapošljavanje" zabrinjavajuće, situacija zahtjeva ozbiljnu društvenu reakciju. Svi građani bi trebali imati mogućnost zaposlenja i na taj način izgradili svoj socijalni status. Osim toga, na osnovu potreba tržišta rada zapošljavati osobe sa stručnom spremom, te bi svako radio posao koji voli.

Na inicijativu predstavnika mjesnih zajednica, diskutovali smo o oblasti "Ekonomija i poduzetništvo", koja je usko vezana za oblast "Rad i zapošljavanje", kao i oblast "Obrazovanje i cjeloživotno učenje". Iako je po mišljenju predstavnika mjesnih zajednica stanje u ovim oblastima zadovoljavajuće, te je potrebno uložiti napor da se situacija održi ili poboljša naglašeno je da ekonomiju u cjelosti treba razdvojiti od političkih interesa, te podsticati perspektivne poduzetničke aktivnosti na svim nivoima. Predstavnici mjesnih zajednica su se složili da je turizam u posljednje vrijeme počeo da se razvija, te je potrebno pratiti trendove i kontinuirano raditi na inovativnim pristupima u ovoj oblasti.

Obrazovanje i cjeloživotno učenje

Građani su rekli

Kako izgleda 'zdrava', 'vitalna' zajednica?

- "Obrazovanje je kičma prosperitetnog društva"
- "Napredne ekonomije svoj razvoj i prosperitet baziraju na produktivnom obrazovanju, koje daje visoke efekte u privredi, te time nezaposlenost svode na minimum"
- "Spriječavanjem hiperprodukcije nepotrebnih kadrova, povećava se ekonomska efikasnost i smanjuje nezaposlenost"
- "Spriječavanje politike u obrazovanju i podsjećanje vlasti da je obećala obrazovanje u skladu sa potrebama tržišta"

Šta dobro funkcioniše u vašoj zajednici?

- "Postoje dobri uslovi u većini obrazovnih institucija za sticanje zvanja i specijalnosti"
- "MUP TK (vrijeme i okolnosti u kojoj oni obavljaju svoju djelatnost, zaslužuje priznanje)"

Šta se može poboljšati

- "Spriječiti hiperprodukciju nepotrebnih kadrova čime bi se povećala ekonomska efikasnost, a samim tim smanjila nezaposlenost"
- "Potrebno je spriječiti politiku u obrazovanju"
- "Podsjetiti vlast da je obećala obrazovanje u skladu sa potrebama tržišta"
- "Obrazovati ljude u skladu sa potrebama tržišta"
- "Smatramo da se radikalno može popraviti zaštita životne sredine (postoje svi uslovi za toplifikaciju svih prigradskih mjesnih zajednica i šire)"
- "Za početak, neophodno je uraditi projekte za toplifikaciju"
- "Iz raznih donacija i fondova riješiti probleme koji su direktno vezani za zdravlje stanovništva"

Rad i zapošljavanje

Građani su rekli

Kako izgleda 'zdrava', 'vitalna' zajednica?

- “Da svi imaju mogućnost da rade”
- “Da građani rade u struci u kojoj su osposobljeni”
- “Da građani rade posao koji vole”
- “Da građani budu adekvatno nagrađeni za svoj rad”
- “Smanjen radni staž do odlaska u peziju”
- “Po završetku radnog staža građani trebaju biti ekonomski dobro obezbijeđeni”

Šta je dobro u zajednici, šta funkcioniše?

- “Elektroprivreda i Telecom”
- “Solana (fabrika soli – proizvodnja)”
- “Farmacija”
- “Pekare”
- “Menprom (mesna industrija)”
- “Trgovački lanci (Bingo, Konzum...)”
- “Pogrebna društva”

Šta se može poboljšati u zajednici?

- “Otvaranje novih industrijskih zona”
- “Omogućavanje bržeg otvaranje novih firmi “
- “Kontrola rada “na crno””
- “Smanjenje poreza na prihode”
- “Usmjeriti školstvo prema potrebama”

Ekonomija i poduzetništvo

Građani su rekli

Kako izgleda “zdrava”, “vitalna” zajednica?

- “Odvojenost ekonomije od političkih interesa”
- “Podstaknute perspektivne poduzetničke aktivnosti na svim nivoima”
- “MZ-ovi da postanu pravna lica koja mogu stvarati ekonomsko okruženje”

Šta je dobro u zajednici, šta funkcioniše?

- “Turizam, treba ga razvijati”

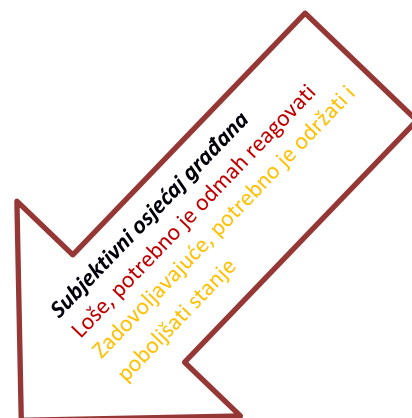
Šta se može poboljšati u zajednici?

- “Kultura življenja”
- “Poboljšati ekološku osvještenost”
- “Razdvojiti ekonomiju od političkih interesa”
- “Perspektivne poduzetničke aktivnosti podsticati na svim nivoima”
- “Dati mogućnost MZ-ovima da postanu pravna lica kako bi mogli stvoriti ekonomsko okruženje”

Šta ja mogu uraditi da dopinesem izgradnji zdravije i bolje zajednice?

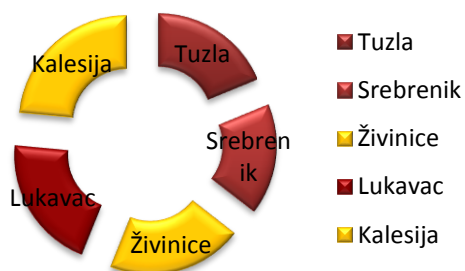
- “Lično mislim da moj doprinos može biti za poboljšanje uslova za obavljanje nastavnog plana i programa”
- “Napravio teren za školsku djecu (balon)”
- “Okupiti omladinu, prezentirati kvalitetno obrazovanje”
- “Organizovati kurseve”
- “U firmi u kojoj trenutno radim, zaposlio sam 8 omladinaca i u budućem periodu pokušat ću još”
- “Podržati ljude koji otvaraju nova radna mjesta”
- “Poboljšati napraviti saradnju između što više raznih udruga”
- “Održavati akcije na uređenju okoliša”
- “Uspostaviti kontakte sa poduzetnicima i ispitati problematiku tržišta”
- “Pokušati animirati stanovništvo za poduzetništvo u poljoprivredi”
- “Najbitnije uspostaviti komunikaciju sa opštinskim vlastima, vratiti MZ pečat”
- “Ne mogu ništa jer nemam nikakve ingerencije po pitanju ekonomije i poduzetništva”
- “Raditi na podizanju ekološke svijesti”

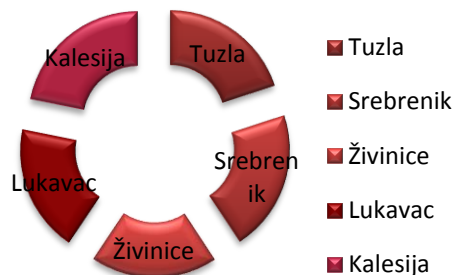
Obrazovanje i perspektive za cjeloživotno učenje

Ekonomija i poduzetništvo

Rad i zapošljavanje

Vitalni znaci-ocjena vitalnosti

Tuzla

	1 - Loše, potrebno je odmah reagovati	2 - Zadovoljavajuće, potrebno je održati ili poboljšati stanje	3 - Odlično, možemo biti uzor drugima.
Zdravlje i rekreacija	1,42		
Stanovanje		1,86	
Jaz između bogatih i siromašnih	1,14		
Obrazovanje i perspektive za cjeloživotno učenje	1,34		
Osjećaj sigurnosti		1,63	
Mogućnosti za početak	1,43		
Kultura i umjetnost		1,62	
Životna sredina	1,24		
Rad i zapošljavanje	1,06		
Pripadnost i vodstvo	1,41		
Lokalna mobilnost	1,49		
Ekonomija i poduzetništvo	1,37		

1 - Loše, potrebno je odmah reagovati (Do 1,5)

2 - Zadovoljavajuće, potrebno je održati ili poboljšati stanje (1,5 - 2,5)

3 - Odlično, možemo biti uzor drugima. (Preko 2,5)